

ТРИДЦЯТЬ РОКІВ ТОМУ У НОВОСТАВІ

1 вересня 1975 року урочисто було відкрито нове приміщення Новоставської восьмирічної школи, тобто в цьому році виповнилося тридцять років від тієї знаменної для села події. А взагалі Новоставська школа як така працює вже 65 років.

У зв'язку із цими ювілейними датами, ми зустрілися з Миколою Пилиповичем Саганом, колишнім директором цієї школи і Юриєм Володимировичем Дзятко, який зараз працює в Новоставській школі І-ІІ ступенів. Пропонуємо найбільш увазі запис нашої розмови, яка, на нашу думку, була цікавою і змістовною.

— Перше запитання я хочу задати Вам, Юрію Володимировичу. Ви за фактом вчитель історії і безумовно цікавилися обставинами, при яких була створена Новоставська школа.

Олексій Миколайович Мануйлик — перший директор школи.

Будь ласка, поділіться своїми знаннями?

Новостав, Руда-Красна, Олишва і частково Клеваня. Організатором та першим вчителем школи став Олексій Миколайович Мануйлик. Величезною повагою новоствореної користувалися один з перших учителів і керівників школи Іван Васильович Оболонський, який був розстріляний німцями в роки війни за звинуванням у зв'язках з ОУН. Похований він у братській могилі біля Клеваня II разом із жертвами фашизму — громадянами і сарейської національності. Серед перших учнів нашої школи були Надія Главацька, Надія Фічук, Галина Гуз, Алла Бабіч, Євгенія Гелешко, Петро Новак, Ольга Гайдук та інші.

Справу батька Івана Васильовича Оболонського на ниві освіти продовжила його дочка, Катерина Іванівна, по чоловікові Трепачко. Це була жінка віку Трепачко. Це була жінка

1938 і 1939 років народження. А все це через війну, яка порушила звичайний хід подій. Серед перших випускників були Надія Яцук, Віра

маю, Ви продовжите розповідь Юрія Володимировича про історію школи, яку Ви так багато років очолювали.

ла була побудована за кошти колгоспу, а держава вже потім повернула витрачені на будівництво гроші. Споруджували восьмирічку

чав тут працювати (до цього був директором Дерев'янської школи як до її розформування) виявилися, що якісна успішність наших

Такою побачили новостворену школу у 1975 році.

Савчук, Софія Басюк, Сергій Герасимович, Роман Дзінєга, Микола Кукса та інші.

— Микола Пилиповичу, Ви теж вчитель історії, і я би сказав, вчитель з Великої Бухви. Ви були відмінником народної освіти спочатку УРСР, а потім і СРСР. Ми

— У повоєнний час, за комсомольськими путівками, вчителювати в школі стали вихідці із Східної України: Марія Григорівна Тутейко, Євгенія Леонтівна Кузнецова, Микола Сергійович Тарасенко, Марія Пантелеймонівна Тарасенко, Галина Са-

майстри Рівненської перенесеної механізованої колонії №265.

На урочисте відкриття школи, що відбулося 1 вересня 1975 року, приїхали перший секретар райкому Компарті України М.В. Дзятко, В.А. Плутинський, голо-

школярів сягала 42%, а в середньому по району лише 37%. Тоді існував такий показник в оцінці праці педагогічного колективу — якість успішність. Дійсно колектив педагогів школи відзначався високою освіченістю. Наприклад, Володимир Тимо-

1975-й. Урочистості з нагоди відкриття школи. В.А. Плутинський, вчителька-ветеран Катерина Іванівна Трепачко, секретар райкому партії М.В. Дзятко.

динків, які належали білогвардійському офіцеру Щегловатих, що емігрував на Західну Україну, було відкрито початкову школу. Щегловатих був замужньою людиною. Його будинки — це теперішня шкільна їдальня, приміщення бібліотеки, а третій був біля клубу, в якому Щегловатих доживав старість. Радянська влада, яка встановилася на Західній Україні у вересні 1939 року розсудила, що один людина, та ще і білогвардійському офіцеру, мати три будинки — велика розкіш. Його син Микола, до речі, після війни працював директором ПТУ-38 ім. Д.Медведєва.

Отже, саме 1 вересня 1940 року, відкривалася школа, що започаткувала розвиток освіти для жителів сіл

Згідно сімейних архівів та публікації в журналі «Орион» за 1985 рік, її хресною матір'ю була Катерина Іванівна Десницька, в яку заохався сіамський принц і одружився на ній.

Під час війни Катерина Іванівна Трепачко із власної ініціативи організувала навчання учнів. Звичайно, за це вона не отримувала ніякої плати.

Перший випуск учнів школи здійснила вже у повоєнний час, у 1952 році. Ще до цього 1 вересня 1949 року початкова школа була реорганізована в семирічну. Директором її було призначено Павла Десницького Сасука, який пропрацював в школі до вересня 1953 року. Цікаво, що серед перших випускників, можна побачити учнів 1935, 1936, 1937,

Пізніше членами педагогічного колективу стали місцеві жителі Тамара Іванівна Хоміцька, Ольга Пилипівна Лукячук, Володимир Тимофійович Куцєвич, Петро Йосипович Купчинин, Оксана Степанівна Савчук.

1 вересня 1953 року директором школи було призначено Галину Максимівну Шевченко. Вона очолювала педагогічний колектив 18 років. При ній школа була реорганізована із семирічної у восьмирічну. Саме при Галині Максимівні почалося будівництво нового приміщення школи у 1970 році. Нагадаю, що діти продовжували вчитися в трьох невеликих приміщеннях. Вчителі змушені були тоді буквально бігати по колу, щоб встигнути на черговий урок.

Отже, школа, проектна вартість якої сягала 270 тисяч карбованців, була закладена. Але будівництво спочатку просувалося дуже повільно через недостатню фінансування. І тоді прийшов на допомогу Володимир Антонович Плутинський, голова колгоспу «Зоря комунізму». Фактично шко-

Спортивні трофеї вихованців вчительки фізкультури Наталії Куцєвич.

ської ради М.І. Степанівна фізика, був відмінником на-

родної освіти СРСР. Марія Григорівна Тутейко — відмінник освіти УРСР. Ну і я теж мав звання відмінник народної освіти СРСР, хоча обмовлюся, що ці звання нічого не додавали до зарплатної плати вчителів і поспричинили лише моральним стимулом.

Наш курс у школі мав чітко визначений краєзнавчий нахил. Багато їздили в туристичні поїздки, ходили в походи, займалися пошуковою роботою, особливо стосовно ветеранів Великої Вітчизняної війни. Неодноразово побували в Ленінграді, Бресті, Києві. У нас вже стало в ті часи традицією, що випускний клас обов'язково відвідував Львів. Багато краєзнавчих матеріалів друкувалися у місцевій пресі.

Наші учні досить успішно виступали на районних предметних олімпіадах, на конкурсах художньої самодіяльності, спортивних змаганнях. А коли вже директором став Юрій Володимирович, то він створив єдиний поки що на Клеванській шкільний духовий оркестр.

— А які були все-таки основні напрями вашої роботи? — Наша школа сільська. Але ще під час обласної фронтальної перевірки в 1971 році, коли я тільки по-

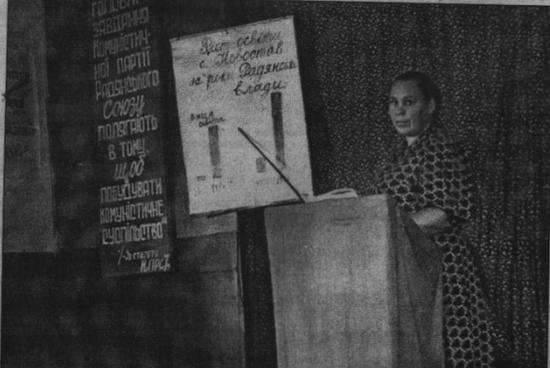

Директори школи різних років: М.П. Саган та Ю.В. Дзятко.

нок, головний інженер ПМК-265 М.М. Кузь, завідуючий Райвно В.П. Мельник та інші. Пам'ятаю, як схвилювано тоді виступала на мітингу Катерина Іванівна Трепачко, що на той час була вже на заслуженому відпочинку після 35 років педагогічної праці. Вагалі, тоді дуже багато людей прийшло на відкриття школи. І не лише тільки жителі Новостави, а і жителі Руди-Красної та Олишви. І день тоді видався чудовий — теплий, сонячний. Настрій у людей був відповідний.

ПОСТАЛА СПОРУДА НОВОЇ ШКОЛИ

в якому приймає участь 15 імен, про кого знають в районі, області, по всій Україні, ста, Рівного. Випускники 1998 року Дзятко Микола і

1 вересня 1953 року. Новопризначений директор Галина Максимівна Шевченко.

боти було багато. Директор школи – це разом з тим завоєс. Може сказати прямо, що і могорич довелось возити, щоб «вибити» для школи хороші меблі, технічні засоби, устаткування для котельні тому подібне. А ще у мене було багато громадських навантажень, довго працював секретарем парторганізації Дерев'янського відділення, був пропагандистом системи політосвіти, лектором міжнародником. Що було, те було. Відмовитись просто в ті часи не мав права.

кулах, при школі створювався районний піонерський табір «Сонячний», в це понад 100 дітей. І мене, як правило, призначали начальником цього табору. Отак і проходив час у вінчурбота, бо школа – це надзвичайно неспокійне господарство.

Микола Саган: «Наші школярі завжди їздили на екскурсії».

– Тепер запитання до Вас, Юрію Володимировичу. Назвіть випускників школи, якіми вона може гордитися.

– Таких дуже багато. У ювілейний 50-й випуск Новостваської школи, який відбувся в червні 2002 року, було вручено 872-ге свідоцтво про неповну середню освіту. А через кілька років їх число наблизиться до тисячі. Серед випускників є медики, педагоги, робітники, інженери, фермери, художники, музиканти, підприємці, юристи, науковці. Назву лише кілька

Джули Зінаїди Миколаївни – лікарка обласного тубсанаторію «Новостав». Це її сестра Нестіла Миколаївна – лікарка Одеської міської лікарні. Сини: Ігор Джула – ведучий спеціаліст обласного онкодиспансера та Олег Джула – лікар обласного діагностичного центру.

тими. Нелія Дмитрівна Мельник їздить на роботу із Зорі. Є в колективі представники Голишева і Клеваня.

– Юрію Володимировичу, школа – це в першу чергу вчителі та учні. Але і без технічних працівників теж обійтись важко. Чи не так?

– Безумовно. Тому я хочу обов'язково згадати про них. Один із найстаріших працівників школи – Микола Матвійович Серета. Він дуже багато зробив для того, щоб добре працювала котельня. А ще він виконував безліч інших обов'язків.

Зараз на котельні кочеварами працюють Василь Серафимович Коротун – випускник нашої школи та Микола Іванович Лопатюк. Із своїми обов'язками цілком справляються.

Всі поважать нашого сторожа Миколу Трохимовича Семенчука.

Смачно готує їжу кухар Тетяна Миколаївна Мінчук.

Не можна не згадати про Марію Йосипівну Двору, яка багато років життя віддала школі.

Хороших спів заслужувували на успішне навчання.

«Я впевнений в тому, що

– Тільки у співпраці педагогів і технічного персоналу можна вирішити ті проблеми, які стоять перед школою.

– То все-таки вони у Вас є, ці проблеми?

– А в кого їх тепер немає! Ви бачили у вестибюлі, скільки спортивних нагород отримали шкільні спортсмени. Тенісисти Віктор Бречко, Ярослав Дзятко, Дмитро Гаврилюк, які вже

Піонер Сергій Родак.

проблема – дістати кошти на цей ремонт.

Не вистачає комп'ютерів. Тітри, що маємо, як кажуть «блю» і знаходяться в поганому стані.

Не вистачає методичної літератури. А ще у нас скоротився контингент учнів за рахунок того, що відійшли діти з Руди-Красної. В школі залишилося 90 учнів. Справа в тому, що почала діяти програма «Шкільний автобус» і хтось вирішив, що варто возити з цього села на навчання в Жорин за дванадцять кілометрів (до Новоства 4 км). Я взагалі виступаю за те, щоб в Новостві була школа III ступеня, про щось говорять середня. Це би пішло на користь самим дітям, яким стало б не потрібно думати, в яку школу їти після закінчення дев'ятого класу. Матеріально-технічна база дозволяє це зробити.

– Бажаю Вам успішно вирішити всі ці проблеми на користь Новостваської школи.

– Дякую.

Спільнувався С.СЕРГІЄВСЬКИЙ.

1956р. Катерина Іванівна Трепачко з учнями 6-го класу.

закінчили школу, зараз виступають за команди тих навчальних закладів, де навчаються. Велика заслуга в цьому Наталі Володимирівні Куцевич, вчителька фізкультури. Це дочка нашого колишнього вчителя фізики. Крім того, при школі є спортивний зал, а далеко не кожна школа може цим похвалитись. Але цей спортивний зал потребує серйозного ремонту. Ось вам одна

Р.С. Минулого понеділка з ювілейної школи учнівський та педагогічний привітав народний депутат України В.А.Плютинський, який подарував цьому убовому закладу комплект гучномовної апаратури, а у своєму виступі на урочистій лінійці пригадав, як будувалася нова споруда школи, яка, безумовно, сьогодні так і залишається окрасою села.

Випускний клас Новостваської восьмирічки 1972 року.

Опанасівна Гамлюк, Наталія Юрлівна Дзятко, Олена Миколаївна Гурєва, Наталія Володимирівна Куцевич, Емілія Федосіївна Валецька. Я теж випускник Новостваської школи. Взагалі я знаю, що Микола Пилипович Саган завжди прагнув сформувати колектив саме із місцевих кадрів і вбачав у цьому основу стабільності та загального успіху у праці.

Думаю, що він був цілком правим і життя підтверджує його правоту.

Але у нас працює декілька вчителів і з інших сіл. Наприклад, вчитель матема-